

XII КОНГРЕС НА ГЕОЛОЗИ НА ЈУГОСЛАВИЈА

ГЕОЛОШКИ ИССЛЕДОВАНИЈА
СХРНЕНИ ВО УСЛОВИ НА ГЛАЗАР
И НИЗНИОТ ПРИДОНЕСА ГРДОВИ

КНИГА II
МИНЕРАЛОГИЈА
И ПЕТРОЛОГИЈА

Охрид, 1990 година

— МИНЕРАЛОГИЈА И ПЕТРОЛОГИЈА —

II

SUMMARY

MICROELEMENTS IN THE VOLCANIC ROCKS OF KOŽUF MOUNTAIN

B.Boev, Faculty of Geology and Mining , Štip

A systematic determination of the content of the microelements and the elements of the rare earths was done for the volcanics of the Kožuf Mountain.

Main characteristic of these volcanic rocks is that they are rich in barium and stroncium as well as the other LIL / Large Ion Litophile , elements.

These rocks are also enriched in elements of the group of rare earths especially in light rare earths.

This is a very important characteristic which basically differentiates them from other tertiary volcanites in Macedonia .

МИНЕРАЛОШКА СТУДИЈА НА ФЕНОКРИСТАЛАТИТЕ ОД ВУЛКАНСКИТЕ
СТЕНИ НА КОЖУФ ПЛАНИНА

Б.Боев, Рударско-геолошки факултет - Штип

Одредувањето на типот и хемизмот на главните минерали од вулканските стени на Којкуф планина беше реализирано во периодот на 1985 година на Универзитетот во Гетинген а под раководство на Др.Ирмгард Воигт. Одредувањето беше извршено со помош на електронска микросонда од тип (АРЛ - СЕМ).

При оваа одредување на главните минерали земени се примероци од најзастапените стени во рамките на вулканскиот комплекс на Којкуф планина. При овие испитувања се добиени поголем број на податоци, но поради ограниченоста на просторот овдека се прикажани само дел од нив. Како главни минерали во вулканските стени на Којкуф планина се одредени: плагиокласи, К-фелдспат, лискуни, пироксени. Останатиот дел од стената го чини микрокристалестата основна маса чиј состав е исто така одреден, но тој нее предмет на овој труд.

ПЛАГИОКЛАСИ

Плагиокласите се најзастапени минерали во рамките на вулканските стени на Којкуф планина. Тие првенствено се појавуваат како фенокристали а се појавуваат и како микролити во основната маса. Треба да напоменам дека во овој труд ќе бидат прикажани само резултатите добиени со помош на електронска микросонда а микрофизиографските карактеристики не се составен дел на овој труд.

На база на големиот број на меренja извршени со помош на електронска микросонда во плагиокласите од Којкуф планина се забележани три случаји кои се однесуваат на хомогенитетот на зрита и дистрибуцијата на поедините компоненти во нив.

1. Случај кога имаме нормална зоналност, односно, содржината на калцијумот спаѓа одејќи од централните делови на зрита кон периферијата а при тој расте содржината на албитската компонента.

2. Случај кога имаме осцилации во составот на плагиокласите,

ТАБЕЛА I : ХЕМИЈСКИ СОСТАВ НА ПЛАГИОКЛАСИТЕ ОД КВАРЦЛАТИТИТЕ НА МОНИНА ЧУКА
ОДРЕДЕН СО ПОНОВ НА ЕЛЕКТРОНСКА МИКРОСОНДА

	З р и о 1			З р и о 2			интервал	
	25	26	27	34	35	36		
SiO ₂	60.15	59.12	58.51	58.51-60.15	59.85	58.59	57.29	57.29-59.85
TiO ₂	-	-	-	-	-	-	-	-
Al ₂ O ₃	25.99	26.03	26.64	25.99-26.64	25.87	26.82	28.02	25.87-28.02
FeO +	0.14	0.15	0.14	0.14- 0.15	0.14	0.14	0.15	0.14- 0.15
MnO	-	-	-	-	-	-	-	-
MgO	-	-	-	-	-	-	-	-
CaO	4.98	6.21	7.22	4.98- 7.22	5.97	6.41	7.55	5.97-7.55
K ₂ O	0.81	0.56	0.46	0.46- 0.81	0.63	0.53	0.43	0.43- 0.63
Na ₂ O	8.12	7.93	7.03	7.03- 8.12	7.58	7.51	6.56	6.56- 7.58
	100.19	100.00	100.00		100.04	100.00	100.00	

+ вкупното Fe е прикажано како FeO

ЗБИР НА ЈОНИТЕ ЗА ОСНОВА ОД 32 (%)

Si	10.667	10.727	10.727	10.663	10.548	10.240
Al	5.436	5.475	5.603	5.422	5.637	5.890
Fe	0.020	0.020	0.020	0.020	0.020	0.020
K	0.183	0.127	0.104	0.143	0.120	0.120
Na	2.948	2.744	2.432	2.613	2.597	2.269
Ca	0.948	1.189	1.383	1.139	1.227	1.446
Z	16.129	16.044	16.064	16.086	16.105	16.130
X	3.929	4.061	3.920	3.896	3.945	3.835
Si/Al	1.962	1.959	1.914	1.966	1.871	1.738
Or	4.48	3.12	2.65	3.67	3.04	2.57
Ab	72.27	67.58	62.05	67.08	65.84	59.50
An	23.25	29.30	35.30	29.25	31.12	37.93

25. Дел на базичен олигоклас

34. Дел на базичен олигоклас

26. Дел на базичен олигоклас

35. Дел на андезин

27. Дел на андезин

36. Дел на андезин

ТАБЕЛА IV : ХЕМИЈСКИ СОСТАВ НА ПЛАГИОКЛАСИТЕ ОД ЛАТИТИТЕ НА ДОБРО ПОЛЕ
ОДРЕДЕН СО ПОНОВ НА ЕЛЕКТРОНСКА МИКРОСОНДА

	З р и о 6				З р и о 7			
	63	64	65	интервал	32	33	34	35
SiO ₂	53.70	54.21	54.63	53.70-54.63	58.20	61.91	55.30	59.27 55.30-61.91
TiO ₂	-	-	-	-	-	-	-	-
Al ₂ O ₃	29.95	30.19	27.61	27.61-30.19	27.38	23.39	29.09	26.00 23.39-29.09
FeO +	0.55	0.53	0.44	0.44- 0.55	0.39	0.42	0.30	0.41 0.30- 0.42
MnO	-	-	-	-	-	-	-	-
MgO	-	-	-	-	-	-	-	-
CaO	10.66	9.15	9.88	9.15-10.66	7.68	6.39	10.66	7.00 6.39-10.66
K ₂ O	0.44	0.50	0.77	0.44- 0.77	0.69	1.54	0.58	1.23 0.58- 1.54
Na ₂ O	4.70	5.42	6.67	4.70- 6.67	5.66	6.35	4.70	6.09 4.70- 6.35
	100.00	100.00	100.00		100.00	100.00	100.00	100.00

+ вкупното Fe е прикажано како FeO

ЗБИР НА ЈОНИТЕ ЗА ОСНОВА ОД 32 (%)

Si	9.710	9.772	10.910	10.393	11.041	9.928	10.599
Al	6.371	6.402	5.906	5.752	4.907	6.187	5.470
Fe	0.082	0.079	0.066	0.058	0.067	0.044	0.061
K	0.101	0.115	0.173	0.157	0.350	0.132	0.280
Na	1.644	1.891	2.347	1.956	2.191	1.632	2.107
Ca	2.065	1.767	1.924	1.469	1.221	1.934	1.341
Z	16.082	16.175	16.816	16.145	15.949	16.115	16.069
X	3.811	3.773	4.444	3.583	3.763	3.708	3.729
Si/Al	1.524	1.526	1.847	1.806	2.250	1.604	1.937
Or	2.65	3.04	3.89	4.38	9.30	3.57	7.51
Ab	43.15	50.11	52.81	54.60	58.24	44.13	56.51
An	54.20	46.85	43.29	41.02	32.46	52.30	35.98

63. Дел на лабрадор

32. Дел на андезин

64. Дел на андезин

33. Дел на андезин

65. Дел на андезин

34. Дел на андезин

35. Дел на андезин

3. Случај кога имаме инверсна зоналност, односно, ободните делови на зрната се побазични во однос на централните делови.

Сите овие случаеви во составот на плагиокласите се резултат на карактерот на магмаскиот растоп како и на текот на диференцијациите процеси.

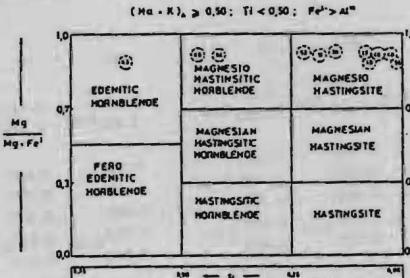
Во табелата број 1 и 4, се прикажани податоци за хемијскиот состав на плагиокласите како и нивните кристалохемијски односи.

АМФИБОЛ

Амфиболот како фенокристал во вулканските стени на Кожуф планина е доста застапен. Тој е представен со црни по боја добро развиени кристали на хорнбленда.

Хемијскиот состав на амфиболот е одреден со помош на електронска микросонда и при тоа е одредуван и хомогенитетот на зрната. При одредувањето на типот на амфиболот е користена номенклатурата за амфиболи изготвена од страна на подкомитетот за амфиболи И.М.А.

Според оваа класификација амфиболот во вулканските стени од Кожуф планина припаѓа на групата на калцијските амфиболи и тоа на низот МАГНЕЗИО ХЕСТИНГСИТ-МАГНЕЗИО ХЕСТИНГСИТ ХОРНБЛЕНДА-ЕДЕНИТСКА ХОРНБЛЕНДА. (Сл.1.)

Сл.1. Номенклатура на калцијските амфиболи (Б.Леаке, 1978)

Хемијскиот состав на амфиболот е прикажан на табела бр. 8.

ТАБЕЛА VIII : ХЕМИЈСКИ СОСТАВ НА АМФИБОЛОТ ОД КВАРЦПЛАТИТИТЕ НА МОМНА ЧУКА
ОДРЕДЕН СО ПОМОШ НА ЕЛЕКТРОНСКА МИКРОСОНДА

	З Р И О С					интервал
	50	51	52	53	54	55
SiO ₂	42.28	43.08	42.53	43.73	42.86	42.16-43.78
TiO ₂	1.74	1.72	1.67	1.55	1.90	1.68 1.55- 1.90
Al ₂ O ₃	14.15	13.65	13.97	14.51	14.14	14.55 13.65-14.55
FeO +	8.84	8.11	9.36	10.36	10.42	8.52 8.11-10.42
MnO	0.08	0.09	0.11	0.12	0.12	0.08 0.08- 0.12
MgO	15.75	16.23	15.04	14.26	13.93	16.68 13.93-16.68
CaO	12.04	11.86	12.05	11.95	12.13	11.69 11.69-12.13
K ₂ O	1.17	1.12	1.06	1.10	1.12	1.10 1.06- 1.17
Na ₂ O	2.30	2.32	2.30	2.23	2.12	2.09 2.09- 2.32
	98.35	98.16	98.09	99.86	98.74	98.62
H ₂ O	1.65	1.84	1.91	0.14	1.26	1.38

H₂O е додадено до 100 %

+ вкупното Fe е прикажано како FeO

ЗЕМП НА ЈОННИТЕ ЗА ОСНОВА ОД 23 (%)

Si	6.113	6.206	6.172	6.243	6.201	6.060	
Al ^{IV}	1.887	1.794	1.828	1.757	1.799	1.940	T
Al ^{VI}	0.518	0.516	0.537	0.677	0.606	0.520	
Ti	0.188	0.185	0.181	0.165	0.206	0.181	
Fe ³⁺	-	-	-	-	-	-	
Mg	3.415	3.507	3.274	3.050	3.023	3.596	M ₁ , M ₂ , M ₃
Fe ²⁺	0.870	0.782	0.995	1.094	1.151	0.694	
Mn	0.009	0.010	0.013	0.014	0.014	0.009	
Fe ²⁺	0.195	0.399	0.186	0.137	0.105	0.326	
Mn	-	-	-	-	-	-	
Ca	1.805	1.601	1.814	1.825	1.880	1.674	H ₄
Na	-	-	-	0.038	0.015	-	
Ca	0.060	0.229	0.059	-	-	0.126	
Na	0.643	0.646	0.646	0.577	0.578	0.581	
K	0.215	0.205	0.196	0.200	0.206	0.201	A
T	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	
C	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	
B	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	
A	0.918	1.00	0.901	0.777	0.784	0.908	

БИОТИК

Биотитот е присутен минерал во вулканските стени на Кожуб планина и тоа во некои стени го има повеќе а во некои помалку, но воглавно е присутен во сите.

Се појавува во вид на листови со изразен псевдо хексагонален хабитус. Биотитот во одредени случаји е релативно свеж минерал но во некои случаји е зафатен со промени кои се представени со процес на опацитетизација. Опакитскиот раб се состои од ситнозрнест магнетит со нешто хорнбленда и аугит.

При одредувањето на хемизмот на биотитот се извршени поголем број мерења и врз база на нив можеме да го заклучиме следното.

Во ободните делови на зрната на биотитот имаме константно с малена количина на калијум, која е често пратена и со слично однесување на магнезијумот, во однос на централните делови на зрната. Највероватно е дека се работи за испирање на калијумот од зрната на биотитот од покасните хидротермални раствори и тоа вовлавно долж ободните делови и долж цепливоста. Во ободните делови се забележува дека биотитот е потемен а тоа е вероватно резултат на оксидацијата на железото.

Хемискиот состав на биотитот е даден на табелата Ерoј. 10.

ПИРОКСЕН

Пироксенот е минерал кој е најмалку застапен од боените минерали во вулканските стени од Кожухскиот вулкански комплекс. Меѓутогод во некои типови на стени тој даваѓа дури и како главен фенокристал.

Воглавно се појавува во мали алотриоморфни кристали со зеленкаста боја и без плеохроизам.

При одредувањето на составот на пироксенот се извршени поголем број на поединачни мереза како би се одредил и хомогенитетот на здравата.

На база на овие поединачни мереза можеме да заклучиме дека нема некој битни разлики во составот на поедините зрна и делови на пироксенот. Хемијскиот состав покажува дека се работи за пироксен богат со силицијум и калцијум а релативно сиромашен со аломинијум и желеzo, односно, се работи за пироксен од типот на САЛПИТ.

ТАБЕЛА X : ХЕМИЈСКИ СОСТАВ НА БИОТИТОТ ОД ЛАТИТОТ НА ДОБРО ПОЛЕ
ОДРЕДЕН СО ПОМОГ НА ЕЛЕКТРОНСКА МИКРОСОНДА

	З р и о з				З р и о 4				
	48	50	51	интервал	76	77	78	75	интервал
SiO ₂	34.30	35.50	36.97	34.30-36.97	34.74	33.55	34.32	35.33	33.55-35.33
TiO ₂	4.36	4.38	3.80	3.80- 4.38	4.60	4.32	4.48	4.49	4.32- 4.60
Al ₂ O ₃	14.75	14.60	18.78	14.60-18.78	15.34	15.07	15.05	14.78	14.78-15.34
FeO +	16.32	15.16	13.04	13.04-16.32	15.51	15.14	15.02	15.99	15.02-15.99
MnO	0.11	0.20	0.12	0.11- 0.20	0.17	0.20	0.19	0.17	0.17- 0.20
MgO	14.49	15.66	11.41	11.41-15.67	14.61	15.66	16.18	15.01	14.61-16.18
CaO	-	-	-	-	-	-	-	-	-
K ₂ O	9.43	7.76	7.37	7.37- 9.43	6.23	8.17	8.99	5.67	5.67- 8.99
Na ₂ O	0.38	0.52	0.58	0.38- 0.58	0.43	0.50	0.61	0.33	0.33- 0.61

8.0 - 2000-02-190-2

* Вкупната Fe е прикадана како FeO

ЗБИР НА ЈОННИТЕ ЗА ОСНОВА ОД 23 (О,ОН, Ф)

	48.	50.	51.	76.	77.	78.	75.							
Si	5.517	5.627	5.818	5.594	5.411	5.436	5.566							
Al	2.483	8.00	2.373	8.00	2.182	8.00	2.406	8.00	2.589	8.00	2.564	8.00	2.334	8.00
Al	0.308	0.349	1.295	0.500	0.287	0.240	0.454							
Ti	0.526	0.520	0.448	0.555	0.525	0.532	0.540							
Fe	2.187	2.002	1.710	2.081	2.047	1.982	2.137							
Mn	0.014	6.53	0.026	6.62	0.016	6.68	0.027	6.69	0.025	6.62	0.023	6.76		
Mg	3.496	3.725	2.693	3.529	3.811	3.844	3.611							
Ca	-	-	-	-	-	-	-							
K	1.936	1.570	1.480	1.280	1.692	1.817	1.160							
Na	0.118	2.05	0.159	1.73	0.176	1.65	0.134	1.41	0.157	1.85	0.187	2.00	0.102	1.26

ТАБЕЛА XV : ХЕМИЈСКИ СОСТАВ НА ПЛЕНОКСЕНОТ ОД ПАТИТОТ НА ДОБРО ПОЛЕ
ОДРЕДЕН СО ПОМОК НА ЕЛЕКТРОНСКА МИКРОСОДА

	З Р Н О 2			З Р Н О 3			среден				
	60	61	62	интервал	среден	56	57	58	59	интервал	среден
SiO ₂	49.41	47.31	48.43	47.31-49.41	48.38	48.24	49.44	46.52	48.23	46.52-49.44	48.10
TiO ₂	0.29	0.41	0.30	0.29-0.41	0.33	0.29	0.27	0.31	0.25	0.25-0.31	0.24
Al ₂ O ₃	2.08	2.57	2.15	2.08-2.57	2.26	1.97	2.00	2.29	2.04	1.97-2.29	2.0
FeO +	9.57	9.57	9.57		9.57	8.69	8.87	9.02	9.63	8.69-9.63	9.0
MnO	0.42	0.40	0.36	0.36-0.42	0.39	0.41	0.48	0.33	0.48	0.33-0.48	0.4
MgO	13.99	13.52	13.62	13.52-13.99	13.71	14.18	13.64	14.04	13.94	13.64-14.18	13.9
CaO	25.33	25.62	25.45	25.33-25.62	25.46	26.11	25.17	26.06	25.71	25.17-26.11	25.7
K ₂ O	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Na ₂ O	0.78	0.66	0.79	0.66-0.79	0.74	0.62	0.67	0.71	0.62	0.62-0.71	0.6
	101.87	100.06	100.67			100.84	100.51	101.54	99.28	100.98	100.2

+ вкупното Fe е прикажано како FeO

ЗЕМР НА ЈОННИТЕ ЗА ОСНОВА ОД 6 (%)

	60.	61.	62.	sreden	56.	57.	58.	59.	sreden.
Si	1.851	1.814	1.841	1.835	1.833	1.869	1.800	1.832	1.833
Al	0.091 ^{1.94}	0.116 ^{1.93}	0.096 ^{1.93}	0.101 ^{1.93}	0.088 ^{1.92}	0.089 ^{1.95}	0.104 ^{1.90}	0.091 ^{1.9}	0.093 ^{1.91}
Al	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ti	0.008	0.011	0.008	0.009	0.008	0.007	0.009	0.007	0.007
Fe	0.298	0.305	0.303	0.302	0.275	0.279	0.291	0.305	0.287
Mn	0.013	0.013	0.011	0.012	0.013	0.013	0.011	0.015	0.013
Mg	0.786	0.777	0.776	0.779	0.808	0.773	0.815	0.794	0.797
Ca	1.016 ^{2.17}	1.052 ^{2.20}	1.036 ^{2.19}	1.034 ^{2.19}	1.063 ^{2.14}	1.019 ^{2.26}	1.080 ^{2.21}	1.046 ^{2.2}	1.052 ^{2.21}
K	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Na	0.056	0.049	0.058	0.054	0.045	0.049	0.053	0.045	0.048
Mg	37.43	36.41	36.69	36.84	37.65	37.32	37.28	37.01	37.31
Fe	14.19	14.29	14.32	14.26	12.81	12.47	13.31	14.22	13.20
Ca	48.38	49.29	48.99	48.88	49.54	49.21	49.41	48.77	49.23

SUMMARY

MINERALOGICAL STUDY ON PHENOCRYSTS FROM THE VOLCANIC ROCKS OF KOŽUF MOUNTAIN

B.Boev, Faculty of Geology and Mining, Štip

The determination of the phenocrysts in the volcanic rocks of Kožuf Mountain was made by the use of several methods. In this work are presented only partial results of the studies done by the use of microprobe. These studies were performed on plagioclase, potassium feldspar, hornblende, biotite and clinopyroxene.

During the studies an investigation of the chemism of these minerals was made together with the investigation of the homogeneity of certain minerals.

During the study a large number of measurements were done but because of the limited space only part of them will be shown. Plagioclaxes are basically presented by intermediary members whose chemism differs according to the measured zone.

Potassium feldspar is represented by sanidine.

Hornblende was studied in detail and its nomenclature is given in the work.

Clinopyroxenes corespond to salite. Biotite is Mg rich, but at some places, has been intensive transformed.

ЛИТЕРАТУРА

- ARTH.J.G. (1976), BEHAVIOR OF TRACE ELEMENTS DURING MAGMATIC PROCESSES A SUMMARY OF THEORETICAL MODELS AND THEIR APPLICATION Jour. Research, U.S. Geol. Survey. 4.p.41-47.
- AUBOIN.J., BLANCHET.R., CADET.J.P., CELET.P., CHARVET.J., CHORONOWICZ.J COUSIN.M., AND RAMPNOUX.J.P., (1970) ESSAI SUR LA GEOLOGIE DES DINARIDES, Bul. Soc. Geol. France, 12, p.1060-1095,
- ALTHEER.R., KREUZER.H., WENDI.I., LENZ.H., WAGNER.A.G., KELLER.J., HERRE.W., HONDORF.A., (1982), A LATE OLIGOCENE EARLY MIocene HIGH TEMPERATURE BELT IN THE ATTIC CICLADYC CRISTALINE COMPLEX (SE PELAGONIAN, GRECCE), Geol. Jb. E.23 97-164, Hanover, 1982,
- AOKI.K., (1963): THE KERSUTITES AND AHYKEARSUTITES FROM ALKALIC ROCK OF JAPAN AND SURROUNDING AREAS, J.Petr., 4, 198-210.
- ATKINS.F.B.,: (1969), PYROXENES OF THE BUSHVELD INTRUSION, SOUTH AFRICA., J.Petr., 10, 222-249,
- BARTH.T.F.W., (1962), THEORETICAL PETROLOGY.2nd ed., INC.New York.
- BELLON.H., JARRIGE.J.J., AND SOREL.D., (1979), LES ACTIVITES MAGMATIQUES DE L'OLIGOCENE A NOUS JOURS ET LEURS CADRES GEODYNAMIQUES., Rev.Geol.Dynam.Geograph, Phys,21.
- BEST.M.G., (1975), MIGRATION OF HYDROUS FLUIDS IN THE UPPER MANTLE AND POTASSIUM VARIATION IN CALC-ALKALINE ROCKS, Geology, 3, p. 429-432.
- BIJU-DUVAL, B. DERCOURT.J., AND PICHON.X. (1977) ., FROM THE TETHYS OCEAN TO THE MEDITERANEAN SEAS. A PLATE TECTONIC MODEL OF THE EVOLUTION OF THE WESTERN ALPINE SYSTEM Inter.Symp. Split 25-29 october 1976,

ODREĐIVANJE KRISTALOGRAFSKIH SVOJSTAVA CYMRITA
IZ NEŽILOVA (MAKEDONIJA)Zebec V.¹, Bermanec V.², Jančev S.³

U izvorišnom dijelu rijeke Babune 10 km od Nežilova u ranije opisanoj metamorfnoj paragenezi pronađeni su i goniometrijski izmjereni kristali cymrita. Do sada se u literaturi spominju kristali cymrita, ali se nigdje ne daju podaci o njima.

Najčešće su pločastog habitusa s dominirajućim plohamama forme {0001} i heksagonске prizme {1010} paralelne izrazitoj kalavosti. Bridovi ploha te prizme su redovito jednoliko otupljeni daleko manjim prizmatiskim plohamama forme {1120}. Dakle prisutne su samo tri forme.

Ponekad su takvi kristali prerašteni nešto izduženijim kristalima smjerom osi [0001].

Češće se nailazi na kristale cymrita koji su dobili sadašnji oblik u procesima otapanja kojim je bio izložen. Takva otapanja su bila najintenzivnija duž pukotina, pa se u njima i mogu pronaći kristali. Otapani kristali se prepoznaju po prizmatiskim plohamama koje su izrazito jako prutane paralelno osi [0001], a također i po čestim stepeničastim izmenama prizmatiskih ploha. Tako kristali gube svoj pravobitno heksagonalni oblik i postaju nalik kovanicima.

Zanimljivo je da su konstatirana i orijentirana srastanja cymrita sa muskovitom pri čemu su im bazni pinakoidi međusobno paralelni i izmjenjuju se.

Rasprostranjeno je i orijentirano srastanje cymrita s mlađim baritom pri čemu im se također bazni pinakoidi podudaraju, ali su pri tome pri rasli kristalići barita, međusobno zarotirani oko [001] za 120°, kako je to i za očekivati na podlozi koja ima heksagonsku simetriju.

¹Hrvatski prirodoslovni muzej, Zagreb, Demetrova 1²Mineraloško-petrografska zavod, Prirodoslovno-matematički fakultet, Zagreb, Demetrova 1³Rudarsko-geološki fakultet - Štip, Univerzitet Skopje